

Sygnatura akt X Ns 173/17

POSTANOWIENIE

G., dnia 7 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w G. W. X Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR A. M.

Protokolant: sekr. sąd. Marta Andrzejewska

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2017 r. w G. W. na rozprawie sprawy

z wniosku Miasta G.

przy udziale (...) S.A. w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

POSTANAWIA:

I. **oddalić wniosek,**

II. **nie obciążać wnioskodawcy obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSR Andrzej Miszczak

UZASADNIENIE

Wnioskodawca – Miasto G. - wniósł o ustanowienie:

1) na nieruchomości – działka (...) – dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) służebności przesyłu dla linii 400kV i 220kV – za wynagrodzeniem w wysokości 1 233 000 zł;

2) na nieruchomości – działka (...) – dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) służebności przesyłu dla linii 400kV i 220kV – za wynagrodzeniem w wysokości 780 400 zł;

3) na nieruchomości – działka (...) – dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) służebności przesyłu dla linii 220kV – za wynagrodzeniem w wysokości 469 200 zł;

zasądzenie zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wniosku podał, że strony w wyniku negocjacji nie doszły do porozumienia co do wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu, stąd wniosek jest zasadny a wysokość wynagrodzenia wynika z operatu sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego.

Uczestnik postępowania – (...) S.A. w K. - (...) – wniósł o oddalenie wniosku; zasądzenie zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Uczestnik podniósł zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu w zakresie linii 220 kV relacji K. – G. z dniem 1 stycznia 1985 r., najpóźniej z 1 stycznia 2005 r.; w zakresie linii 400 kV relacji P. – K. z dniem 19 lutego 1985 r., najpóźniej 19 lutego 2005 r.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przez nieruchomości położone w G. oznaczone jako:

1) działka ewidencyjna (...) dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) a stanowiąca własność Miasta G.

2) działka ewidencyjna (...) dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) a stanowiąca własność Miasta G.

przebiegają linie wysokiego napięcia 400 kV relacji P. – K. oraz linia wysokiego napięcia 220 kV relacji K. - G..

Przez nieruchomość położoną w G. oznaczoną jako działka ewidencyjna (...) dla której Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. prowadzi księgę wieczystą nr (...) a stanowiąca własność Miasta G. przebiega linia wysokiego napięcia 220 kV relacji K. - G..

Szerokość pasa technologicznego – obszaru z jakiego korzysta przedsiębiorstwo przesyłowe z urządzeń przesyłowych – dla linii 400 kV wynosi 80 m (2 x 40 m po każdej stronie od osi linii), a dla linii 220 kV 50 m (2 x 25 m po każdej stronie od osi linii).

L. elektroenergetyczna 400 kV relacji P. – K. zaczęła być użytkowana od 18 lutego 1975 roku. L. elektroenergetyczna 220 kV relacji K. – G. została oddana do użytku najpóźniej 31 grudnia 1974 roku.

L. 400 kV i 220 kV pierwotnie stanowiły majątek Zakładu (...) – Zakładu (...) w P., który z dniem 12 sierpnia 1975 r. na mocy zarządzenia Naczelnego Dyrektora (...) uległ likwidacji, a składniki jego majątku zostały przekazane Zakładowi (...) oraz Zakładowi (...), które to zakłady wchodził w skład Zakładów (...).

Zarządzeniem nr 2/O. Ministra Górnictwa i Energetyki z 14 lutego 1985 r. zmieniono nazwę Zakładów (...) na Zachodni O. Energetyczny.

Zarządzeniem nr 57 z 30.12.1988 r. Prezes Rady Ministrów podzielił Zachodni O. (...) i utworzył przedsiębiorstwa państwowe m.in. Zakład (...) z siedzibą w G. oraz Zakład (...) z siedzibą w S.. Nowoutworzone przedsiębiorstwa państwowe przejęły zorganizowaną część przedsiębiorstwa (...) w tym m.in. linie energetyczne 220 kV G. – K. i G. – L.. Do 7 stycznia 1991 r. zakłady energetyczne władzały wskazanymi liniami w imieniu Skarbu Państwa. Dopiero z tą datą zaczęły władać nimi w swoim imieniu.

Zarządzeniem nr 195/O./93 i nr 196/O./93 z 9.07.1993r. Ministra Przemysłu i Handlu dokonano podziałów przedsiębiorstw państwowych Zakładów (...) w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Następnie Skarb Państwa wniósł tak wydzielone spółki stanowiące zorganizowane składniki mienia przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) S.A. w W.. Wśród wnoszonego mienia były przedmiotowe linie. 31 maja 1994 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) S.A. w W. podjęło uchwałę o wniesieniu aportem do spółki przedmiotowych linii, jako wydzielonej części przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) oraz Zakład (...).

5 października 2007 r. w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ogłoszono plan podziału spółki (...) S.A. w W.. W podziale uczestniczyły: (...) S.A. w W. jako spółka dzielona i (...) S.A. w W. jako spółka przejmująca.

24 października 2007 r. (...) S.A. w W. zmieniły nazwę na (...) S.A. 5 grudnia 2007 r. (...) S.A. w W. podjęło uchwałę o udziale w podziale (...) S.A. W wyniku podziału (...) S.A. w W. przejął m.in. linie 220 kV K. – G. i G. – L.. Przejęcie tych linii nastąpiło z dniem 28.12.2007 r.

11 grudnia 2008 r. (...) S.A. w W. zmienił firmę na (...) S.A. w W.. 9 stycznia 2013 r. nastąpiła kolejna zmiana firmy na (...) S.A. w K..

- okoliczności bezsporne, przyznane przez wnioskodawcę

L. wybudowało przedsiębiorstwo państwowe na gruncie stanowiącym własność państwa. Miasto G. stało się właścicielem nieruchomości z dniem 27 maja 1990 r. z mocy prawa.

Dowód:

- decyzja wojewody (...) z 7.04.1992 r. nr G-II- (...) i nr G-II- (...) k.141-143, k.129-130 akt (...)
- decyzja wojewody (...) z 7.04.1992 nr G-II- (...) k.7-8 akt GW1G88607/9

Sąd rejonowy zważył co następuje:

Wnioskodawca składając wniosek o ustanowienie służebności przesyłu przyjął szerokość pasa technologicznego wskazaną przez uczestnika na etapie negocjacji przesądowych. W toku postępowania nie zmienił w tym zakresie swojego stanowiska i pomiędzy stronami nie był sporny zakres korzystania przez uczestnika i jego poprzedników prawnych z urządzeń przesyłowych i ograniczeń dla właściciela nieruchomości w związku z posadowieniem urządzeń przesyłowych. Na rozprawie 7 lipca 2017 r. pełnomocnik Miasta G. oświadczył, że miasto nie kwestionuje nieprzerwanego posiadania urządzeń przesyłowych przez uczestnika i jego poprzedników prawnych i możliwość zaliczenia tego okresu do okresu posiadania przez (...) oraz datę wybudowania urządzeń przesyłowych i wykonywania czynności odpowiadających treści służebności przesyłu wskazanych w odpowiedzi na wniosek przez (...). Ponadto pełnomocnik miasta nie kwestionował dobrej wiary uczestnika i zrezygnował z dowodzenia przeciwko domniemaniu istnienia dobrej wiary po stronie (...).

Sporna pozostawała zatem sama możliwość zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu.

Wskazać należy, że przed wejściem w życie w dniu 03 sierpnia 2008 r. przepisów art. 305¹-305⁴ k.c. o służebności przesyłu, dodanych przez ustawę z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 116, poz. 731), przepisy nie przewidywały wprost tego rodzaju służebności, będącej przedmiotem rozpoznawanej sprawy i w literaturze istniał spór co do możliwości nabycia służebności przesyłu przez zasiedzenie. Jednak w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmowano, stosując w drodze analogii art. 145 k.c., możliwość ustanowienia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu,² a także dopuszczalność nabycia jej w drodze zasiedzenia. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 07.10.2008 r.³ przyjęto, że także przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu w art. 305¹-305⁴ k.c. dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu oraz wskazał, że nabycie takie następuje przez przedsiębiorcę, a nie właściciela nieruchomości władnącej, który przy instytucji służebności przesyłu w ogóle nie występuje.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 31 maja 2006 r.⁴ podkreślił, że przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności trzeba mieć na względzie, że zgodnie z art. 292 k.c., do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie jedynie odpowiednio. Tym samym posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości. Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, władanie zaś w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne. Zatem władztwo wykonywane przez (...) i jego poprzedników prawnych na nieruchomościach miasta odpowiadało zakresowi służebności gruntowej przesyłu, a nie było jedynie władztwem prekaryjnym, polegało bowiem na wzniesieniu na gruncie trwałych i widocznych urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz na korzystaniu z nich, w tym celu oraz w celu konserwacji i naprawy, co stanowiło przedmiot działalności przedsiębiorstwa. Było zatem wykonywane "dla siebie" w zakresie i w sposób, jaki odpowiadał służebności gruntowej przesyłu.

Ponadto zgodnie z art. 352 § 1 k.c. kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności. Warunkiem owego zasiedzenia jest zatem korzystanie przez przedsiębiorcę przesyłowego z trwałego i widocznego urządzenia. Nie ma więc przeszkód do uznania przedsiębiorcy, który korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treścią służebności przesyłu, a nie ma tytułu prawnego do władania tą nieruchomością, za posiadacza takiej służebności. Posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych na cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu.⁵

Sąd rejonowy podziela i przyjmuje za własne stanowisko Sądu Najwyższego zaprezentowane w postanowieniu z dnia 09 lutego 2012 r. w sprawie III CZP 93/116, zgodnie z którym osoba prawna, która przed dniem 01 lutego 1989 r. miała status państwowej osoby prawnej i nie mogła nabyć (też w wyniku zasiedzenia) własności nieruchomości Skarbu Państwa, może do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po tej dacie zaliczyć okres posiadania Skarbu Państwa przed dniem 01 lutego 1989 r., jeżeli w tym czasie nastąpiło przeniesienie posiadania.

Uczestnik postępowania i jego poprzednicy prawni, zgodnie z art. 176 § 1 w zw. z art. 292 k.c., mogą zaliczyć do okresu swojego posiadania służebności, okres posiadania tej służebności przez Skarb Państwa przed dniem 01 lutego 1989 r. Obowiązujący do dnia 31 stycznia 1989 r. art. 128 k.c., wyrażający zasadę jednolitego funduszu własności państwowej, uniemożliwiał państwowym osobom prawnym, sprawującym zarząd mieniem państwowym, nabycie jakichkolwiek praw do tego mienia, a zatem w okresie obowiązywania tego przepisu Skarb Państwa, a nie przedsiębiorstwo państwowe, był posiadaczem urządzeń przesyłowych na cudzej nieruchomości, na której je posadowiono i tylko on, a nie przedsiębiorstwo państwowe, mógł nabyć przez zasiedzenie służebność gruntową przesyłu. Praktycznie dopiero od chwili tzw. "uwłaszczenia" przedsiębiorstw państwowych, które nastąpiło na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464), przedsiębiorstwa te mogły posiadać służebność we własnym imieniu i na swoją rzecz i nabyć ją przez zasiedzenie.⁷

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia III CZP 18/13 przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treścią służebności przesyłu. Okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treścią służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ – 305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że linie energetyczne na przedmiotowej nieruchomości zostały wybudowane i użytkowane przed nabyciem przez miasto własności nieruchomości. Tym samym nie było sporu między stronami i nie budzi najmniejszej wątpliwości, że przedsiębiorstwo przesyłowe korzystało z urządzeń przesyłowych od 31 grudnia 1974 r. (linia 220 kV) i 18 lutego 1975 r. (linia 400 kV). (...) będące przedmiotem niniejszego postępowania do 27 maja 1990 r. stanowiły własność Skarbu Państwa. Tym samym do 1 lutego 1989 r. – tj. do czasu zmiany art. 128 k.c. – przedsiębiorstwo państwowe nie mogło nabyć prawa (w tym ograniczonego prawa rzeczowego w postaci służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu) na swoją rzecz. Dopiero od tej daty doszło bowiem do rozdzielenia osoby posiadacza służebności gruntowej oraz osoby właściciela nieruchomości obciążonej urządzeniami przesyłowymi. Wcześniej wobec faktu, że nieruchomość stanowiła własność tego samego podmiotu co urządzenia przesyłowe, nie było żadnego ograniczonego prawa rzeczowego i okres zasiedzenia takiej służebności nie biegł. Nie jest bowiem możliwe ustanowienie przez właściciela na swojej nieruchomości dla siebie służebności gruntowej. Koniecznym elementem służebności gruntowej jest istnienie nieruchomości obciążonej i władającej. Właściciel może korzystać ze swojej nieruchomości w sposób praktycznie dowolny.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 stycznia 2010 r.⁸ wydanie rzeczy wymagane do przeniesienia posiadania (art. 348 k.c.) może mieć postać aktu symbolicznego. W niniejszej sprawie fakt ten, (...) wykazał przy pomocy zarządzenia z 12 sierpnia 1975 r. że w skład Zakładów (...) wchodził Zakład (...) z siedzibą w G., które

potem stało się Zachodnim O. Energetycznym. W dniu 16 stycznia 1989 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) i przydzielono mu składniki mienia Zachodniego O. Energetycznego. Zarządzeniem z dnia 9 lipca 1993 r. przekształcono Zakład (...) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, która wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu (...), które nie zostały przekazane do (...) S.A. w W.. Z aktu notarialnego z 31 maja 1994 r. wynika że zorganizowana część przedsiębiorstwa Zakładu (...) w części obejmującej przedmiotowe linie została wniesiona aportem do spółki (...) S.A. w wykonaniu zarządzenia z 9 lipca 1993 r. i protokołu zdawczo-odbiorczego z 21 lipca 1993 r. z aneksem z 31.08.1993 r. (...) S.A. zostały podzielone i część majątku spółki (w tym przedmiotowe linie energetyczne) został przeniesiony do spółki (...) S.A., która zmieniła później firmę na obecną (...) S.A. z siedzibą w K..

Z powyższych okoliczności faktycznych, które wykazane są dokumentami wynika, że nastąpiło przeniesienie posiadania urządzeń przesyłowych a posiadanie służebności charakteryzowała ciągłość. Okoliczności te nie były sporne między stronami.

Sąd rejonowy rozpatrując zarzut zasiedzenia przyjął, że uczestnik legitymował się dobrą wiarą, co nakazało zastosować 20 letni okres posiadania potrzebny do zasiedzenia, co również nie było sporne a wnioskodawca nie udowodnił, że domniemanie dobrej wiary nie ma zastosowania. Ponadto trudno przyjąć odmienny pogląd mając na uwadze, że w dacie budowy – a ta chwila jest miarodajna dla oceny dobrej lub złej wiary – urządzenia przesyłowe budował właściciel nieruchomości – Skarb Państwa. Miasto nabyło własność z istniejącymi i funkcjonującymi urządzeniami przesyłowymi.

Określając datę początkową biegu zasiedzenia sąd rejonowy przyjął datę nabycia własności gruntów przez wnioskodawcę od Skarbu Państwa, z tą bowiem chwilą posiadacz służebności gruntowej wykonywał ją na cudzym gruncie. Z ustaleń faktycznych – treści ksiąg wieczystych - wynika że nieruchomości stanowiące przedmiot wniosku zostały skomunalizowane. Podstawy prawne nabywania mienia przez gminy uregulowane zostały w art. 44 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), który wszedł w życie z dniem 27 maja 1990 r. Jednym ze sposobów było nabycie mienia na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 r.- Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. 1990, Nr 32, poz. 191). Art. 5 ust. 1 tego aktu stanowił, że wskazane w nim mienie ogólnonarodowe (państwowe) staje się w dniu wejścia w życie tej ustawy (dnia 27 maja 1990 r.) z mocy prawa mieniem właściwych gmin. Decyzje wojewodów miały charakter deklaratoryjny i potwierdzały istniejący od 27 maja 1990 r. stan prawny. Wydane przez wojewodę (...) 7 kwietnia 1992 r. decyzje administracyjne potwierdzają, że miasto G. na podstawie art. 18 ust. 1 w zw.z art. 5 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r.- Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych stało się właścicielem nieruchomości. Tym samym datą początkową biegu terminu zasiedzenia stanowi dzień 27 maja 1990 r.

Artykuł 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321) znajdował zastosowanie także do nieruchomości państwowych, które stały się na skutek decyzji mieniem komunalnym.⁹ Przepis ten przewidywał, że jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy istniał stan, który według przepisów dotychczasowych wyłączał zasiedzenie nieruchomości, a według przepisów obowiązujących po wejściu w życie tej ustawy prowadzi do zasiedzenia, zasiedzenie biegnie od dnia wejścia jej w życie; jednakże termin ten ulega skróceniu o czas, w którym powyższy stan istniał przed wejściem w życie ustawy, lecz nie więcej niż o połowę.

Oznacza to, że poprzednik prawny uczestnika mógł skrócić okres niezbędny do nabycia służebności przesyłu w drodze zasiedzenia biegnący od dnia 27 maja 1990 r. o okres samoistnego posiadania tej służebności od dnia 1 lutego 1989 r. do dnia 27 maja 1990 r. Artykuł 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny ma zastosowanie do posiadania w okresie poprzedzającym uchylenie art. 177 k.c. w odniesieniu do nieruchomości, która była własnością państwową, lecz następnie stała się własnością jednostki samorządu terytorialnego.¹⁰ Spełnienie przewidzianych w tym przepisie przesłanek prowadzi do skrócenia okresu posiadania służebności gruntowej wymaganego w art. 172 w związku z art. 292 zd. 2 k.c. do jej nabycia przez zasiedzenie.

Tym samym licząc termin zasiedzenia od 27 maja 1990 r. kończył on się 27 maja 2010 r. Bez zaliczania okresu sprzed 27 maja 1990 r. doszło zatem do zasiedzenia. Biorąc pod uwagę wyżej wskazany okres – 479 dni – zasiedzenie nastąpiło z dniem 2 lutego 2009 r. Wniosek zaś w niniejszej sprawie został złożony zaś dopiero 4 marca 2017 r. (data uprawomocnienia się zarządzenia o zwrocie wniosku).

Powyższy zarzut musiał skutkować oddaleniem wniosku.

Zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. W postępowaniu nieprocesowym ma zastosowanie również art. 102 k.p.c.

Sąd rejonowy orzekając o kosztach miał na uwadze fakt, że uczestnik osiągnął skutek procesowy mający majątkową wartość kosztem właściciela nieruchomości, który ograniczony jest w wykonywaniu przysługującego mu prawa własności, nie zyskując żadnego materialnego ekwiwalentu w zamian. Jednocześnie z dezaprobatą należy podjąć do zachowania uczestnika, który na etapie negocjacji przedsądowych nie ujawnia przysługującego mu zarzutu hamującego – o którym istnieniu z całą pewnością wiedział, chociażby z uwagi na ilość spraw sądowych w których występuje i broni się tym zarzutem oraz profesjonalizm i zatrudnione kadry uczestnika – a negocjacje prowadzi co do wysokości wynagrodzenia, pozostawiając swojego kontrahenta w mylnym przekonaniu, że spór zasadza się co do metodologii operatu szacunkowego i wysokości wynagrodzenia (nawet nie zakresu ograniczenia, gdyż wartości wnioskodawca przyjął od (...)). Stąd nie budzi wątpliwości zaskoczenie wnioskodawcy, że uczestnik w pierwszej kolejności w odpowiedzi na wniosek zgłasza zarzut zasiedzenia a jedynie z ostrożności procesowej kwestionuje wysokość wynagrodzenia – zupełnie odwrotnie niż przed wszczęciem postępowania. Nie można w tym kontekście wykluczyć, że gdyby na etapie przesądowym uczestnik zgłosił swój zarzut zasiedzenia, zostałby on rozpatrzony przez miasto i być może miasto nie złożyłoby wniosku o ustanowienie służebności przesyłu. Ponadto uznając ten zarzut za zasadny miasto skłonne by było zawrzeć umowę z (...) o ustanowieniu służebności przesyłu za wynagrodzeniem zbliżonym do propozycji (...) i w ten sposób umownie uregulować stan prawny na nieruchomości. Obecnie zaś ciągle jest on niepewny i nieuregulowany.

W tym stanie rzeczy obciążanie dodatkowo właściciela nieruchomości obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz (...) sprzeczne jest z elementarnym poczuciem sprawiedliwości oraz zasadami uczciwości i rzetelności kontraktowej. Zdaniem sądu negocjacje przedsądowe (...) prowadził w sposób nierzetelny i nielojalny, zmuszając kontrahenta do złożenia wniosku. W wyniku takiego swojego zachowania dysponuje orzeczeniem z uzasadnieniem, które stanowić może podstawę do wszczęcia negocjacji celem nieodpłatnego ustanowienia służebności przesyłu pod rygorem skierowania wniosku o zasiedzenie do tutejszego sądu. Tym samym (...) swoim działaniem sprawił, że miasto G. na swój koszt (opłata sądowa od wniosku, koszty reprezentującego miasto radcy prawnego) sporządziło dokument urzędowy odnoszący się bezpośrednio do sytuacji prawej nieruchomości i zarzutu zasiedzenia. W tym stanie rzeczy dodatkowo obarczać właściciela nieruchomości obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, tak postępującego (...), byłoby niezasadne i rażąco krzywdziło właściciela nieruchomości. Dlatego też sąd na podstawie art. 102 k.p.c. w zw.z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt. II postanowienia.

SSR Andrzej Miszczak

1 W dalszej części uzasadnienia określany również skrótem: (...)

2 por. m.in. postanowienie SN z dnia 03.06.1965 r., III CO 34/65, OSNCP 1966, nr 7-8, poz. 109; uchwała SN z dnia 30.08.1991 r., III CZP 73/91, OSNCP 1992/4/53

3 w sprawie III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008 r. Nr 10, poz.8

4 w sprawie IV CSK 149/05, LEX nr 258681

5 Tak postanowienie SN z dnia 13.10.2011, sygn. akt V CSK 502/10

6 (LEX nr 1136115)

7 por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 18.06.1991 r. III CZP 38/91, OSNC1991/10-12/118

8 W sprawie I CSK 355/09 (OSNC 201 r. Nr 10, poz. 139)

9 por. uchwała SN z dnia 13 stycznia 1995 r., III CZP 174/94, OSNC 1995, Nr 4, poz. 67

10 Por. postanowienie SN z dnia 15 maja 2008 r., I CSK 539/07, nie publ.; z dnia 17 kwietnia 2008 r., I CSK 520/07, nie publ. z dnia 6 marca 2008 r. I CSK 419/07, niepubl.; z dnia 11 lutego 2011 r., I CSK 247/10 (LEX nr 936476)